

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. I. Quot sint genera affinitatis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

supr. & dicemus n. 1230. affinitas non nascitur absque seminatione viri, & feminae, cum generationi probabiliter necessaria sit utriusque seminatio: ita Castropal. d. 4. de sponsal. p. 8. n. 3. Quare vir, qui cum aliqua muliere habuit copulam solum imperfectam; & non consummatam (ut si non seminavit intra vas mulieris; licet illud penetraverit, licet voluntarie etiam extra vas seminaverit, v. g. metu ingravidationis) non contraxit affinitatem; quae praestet impedimentum dirimens matrimonium; quia copula non fuit perfecta. A fortiori autem sequitur ex matrimonio rato tantum; nec consanguineos viri cum uxore; nec consanguineos huius cum viro habere affinitatem; cum haec non nascatur inter consanguineos viri cum muliere, & mulieris cum viro, nisi inter hos carnalis copula intervenerit.

1214. Not. 2. ex affinitate non nasci affinitatem; hinc licet consanguinei viri sint affines feminae ab illo carnaliter cognita, non tamen sunt affines consanguineorum feminae; & e contra: habetur expressè in c. quod super his. 5. h. 1. ibi: licet omnes consanguinei viri sint affines uxoris; & omnes consanguinei uxoris sint viri affines; inter consanguineos tamen uxoris & viri, nulla prorsus affinitas est contracta, propter quam inter eos matrimonium debeat impediri. Hinc sequitur, quòd, si Titius carnaliter cognovit Bertam, pater, filius, vel frater Titij possit matrimonium contrahere cum matre, filia, vel sorore Bertae; quia ex copula Titij cum Bertam nulla nata est affinitas inter consanguineos Titij, & Bertae.

1215. Not. 3. quòd, licet affinitas contrahatur non solum ex copula conjugali, sed etiam ex illicita, qualis est fornicaria, & incestuosa, ut habetur c. discretionem h. t. juncta gl. v. nec affinitas: tamen, quando simpliciter loquimur de affinitate, juxta stylum, seu praxim Romanae Curiae, intelligi tantum de affinitate legitima, nisi aliud exprimat; non autem de illegitima; quia in dubio delictum non praesumitur. L. merito ff. pro socio; & in odiosis verba sunt intelligenda in potiori significato. Et ideo inolevit stylus Romanae Curiae, ut affinitas ex illicita copula proveniens, in supplicatione pro dispensatione

Tom. IV.

exprimenda sit. Sic Corradus citato n. 13.

Not. 4. quòd affinitas tam legitima, 1216. quam illegitima inter affines praestet impedimentum dirimens perpetuum, quòd scilicet duret, etiam mortuam personam, quae mediante contracta est; constat ex cit. c. Fraternalitatis, ibi: porro uno defuncto, in superstitie affinitas non deletur; nec alia copula conjugalis affinitatem prioris copulae solvere potest. Hinc deducitur, virum, etiam mortuam mulierem; quam carnaliter cognovit, invalidè contrahere matrimonium cum ejus consanguinea in gradu prohibito; & vicissim, mulierem etiam post mortem viri, à qua carnaliter cognita est, cum consanguineo viri; quia ut dictum est, morte alterius affinitas praestans impedimentum dirimens non est extincta; licet enim deficiat tunc persona, quae fuit origo, & principium affinitatis, non deficit tamen subjectum; nec terminus illius; ita Dicastillo tom. 3. de matr. d. 7. n. 349. Sanchez l. 7. eod. d. 64. n. 5.

Not. 5. affinitatem, de jure canonico 1217. aliam esse legitimam, quae scilicet oritur ex copula licita, seu conjugali; aliam illegitimam, quae nascitur ex copula illicita; dixi, de jure Canonico. Nam illegitima jure civili non datur ex n. 1212. Verum, ut dixi, consideratio affinitatis, secundum jus civile, non attenditur in causis matrimonialibus; sed solum secundum jus canonicum, ad quòd spectant causae matrimoniales; utpote spirituales, cum matrimonium habeat rationem sacramenti; his praemissis:

§. I.

Quot sint genera affinitatis?

Præter hoc, quòd jure canonico duplex 1218. sit affinitas, legitima, & illegitima, ut dictum est; in tria tamen genera (ut communiter norant Doctores) affinitas distincta reperitur. Primum genus est, quòd contrahitur mediante tantum unam personam, quae per matrimonium consummatum alteri conjungitur. Hinc si tuus frater in uxorem duxit Bertam, haec tibi affinis est in primo genere affinitatis. Secundum genus est, quòd contrahitur mediantibus duabus personis, cum scilicet personae tibi affini in primo genere alia per matrimonium

R 1 2

monium

monium conjungitur. Hinc si post mortem tui fratris, Berta hujus uxor, nuberet alteri viro (Titio v. g.) Titius tibi esset affinis in secundo genere affinitatis. Tertium genus affinitatis est, quod contrahitur mediantibus tribus personis, cum scilicet personæ tibi affini in secundo genere affinitatis per matrimonium alia persona conjungitur. Hinc si Titius de quo prius, post mortem Bertæ, duceret Cajam, hæc tibi esset affinis in tertio genere affinitatis. Quando igitur tuo consanguineo per matrimonialem conjunctionem, & copulam additur una tantum persona, constituitur primum genus attinentiæ, seu affinitatis, & quidem in eo gradu, in quo ille tibi est sanguine junctus; similiter, si tuo affini primi generis additur alia persona per matrimonialem conjunctionem, constituitur secundum genus: ac denique si tuo affini secundi generis addatur rursus nova persona per matrimonium, constituitur tertium genus.

1219. Nota autem 1. per hoc, quod mutetur genus affinitatis, non mutari gradum. Unde sequitur, licet Titius, qui primo matrimonio habuit Bertam sororem tuam, consequenter tibi fuit affinis in primo gradu, & primo genere, mortuâ Bertâ, ducat Cajam, & hæc tibi fiat affinis in secundo genere; non tamen fiat tibi affinis in secundo, sed tantum primo gradu; quia mutatio generis, non mutat gradum. Similiter si Berta soror tua, post mortem primi viri v. g. Titij, nubat Cajo, Cajus tibi erit affinis in primo gradu & primo genere. In primo gradu, quia habet tuam consanguineam in primo gradu: *in primo genere*, quia secundum genus non contrahitur nisi mediante affine primi generis contrahente novum matrimonium; nec tertium, nisi mediante affine secundi generis. Denique si tuus affinis in primo gradu primi generis, ineat secundum matrimonium cum alia v. g. Titia, hæc tibi pariter erit affinis in primo gradu, sed secundi generis; cum sit uxor tui affinis in primo gradu primi generis; & si tuus affinis in primo gradu primi generis mortuis duabus prioribus uxoribus iniret tertium matrimonium cum Scia v. g. hæc tibi erit affinis in primo gradu tertij generis; cum habeat tuum affinem in primo gradu, sed tertio matrimonio.

Not. 2. quod primum genus affinitatis contrahatur inter viros (intellige maritos) & consanguineas uxorum; ac inter uxores, & consanguineos virorum; non autem, inter consanguineos viri, & consanguineos uxoris; ut dictum est. Hinc inter consanguineos viri & mulieris, contrahi potest affinitas, sed solum in secundo, & tertio genere. Nam 1. si Titius, mortuâ tuâ sorore, quam habuit in uxorem, ducat Cajam, consequenter hæc tibi, & fratri tuo fiat affinis in primo gradu secundi generis, ut dictum est; poterit frater mortuo Titio ducere Cajam, ut dicemus infra; & tamen Cajo est fratri tuo affinis in primo gradu, sed secundi generis. 2. Si Titius, qui primo matrimonio habuit sororem tuam Bertam; secundo Cajam, & utraq; mortuâ ducat Titiam, quæ juxta dicta tibi, ac fratri tuo est affinis in primo gradu, sed tertij generis; poterit frater tuus mortuo Titio, in uxorem accipere Titiam, hoc est, affinem suam in primo gradu, sed tertij generis.

Ratio horum est, quia licet affinitas secundi & tertij generis, etiam sit genus affinitatis; ex hoc tamen triplici affinitatis genere non inducitur impedimentum dirimens matrimonium, nisi ex solo primo genere affinitatis, ut constat. 1. ex c. *quædam*. 35. q. 3. deinde ex c. *Non debet de consang. & affin.* sic Corradus cit. l. 1. c. 1. n. 22. & communis. Unde secundum & tertium genus à ratione impedimenti matrimonium dirimentis hodie sublatum est; licet olim etiam secundum & tertium genus fecerint idem impedimentum.

Not. 3. quod nova persona addita per matrimonium personæ affini, seu *attinentiæ* (sic enim vocari solet propinquitas affinium, seu nascens ex carnali copula cum consanguineis personæ carnaliter cognitæ, tam activè, quam passivè) mutet quidem genus affinitatis, seu attinentiæ; sed non gradum, ut notat gloss. in *cit. c. non debet de consang.* Hinc si frater meus, qui mihi consanguineus est in primo gradu, ducat Bertam in uxorem, Berta est persona addita personæ nimirum fratri meo; hæc additio mutat genus attinentiæ, hoc est, facit, quod Berta mihi alio genere conjuncta sit, quàm frater; illa nimirum affinitate, iste consanguinitate, non tamen mutat gradum. Nam sicut ille mihi conjunctus est

§. II.

Quæ sit regula cognoscendi gradus affinitatis?

est in primo gradu consanguinitatis, sic illa mihi conjuncta erit in primo gradu affinitatis, in primo genere, ut expressè notat Schneidewinus in l. 1. Instit. tit. 10. de nupt. n. 8. Et ideo privignus evidenter est cum vitrico suo in primo gradu affinitatis in primo genere.

121. Not. 4. quando dicitur, quod affinitas non pariat affinitatem, ut dicitur c. super his. de consang. principaliter intelligendum esse, quod non pariat affinitatem inter ipsos consanguineos viri, & mulieris, qui se carnali amplexu cognoverunt; atque adeo, quod nec vir affinitatem, quam contraxit cum consanguineis uxoris, transmittat in suos etiam consanguineos, nec mulier in suos eam, quam ipsa habet cum consanguineis viri.

Si autem quæras: ad quid conducatur affinitatis distinctio in prædicta tria genera; cum secundum, & tertium genus, jure canonico per ordinem ad nuptias non attendatur? Schneidewinus l. 1. Instit. tit. 10. de nupt. respondet, ex duplici capite, jure civili, hanc distinctionem attendi. 1. propter matrimonium, quia jus civile dicit esse necesse, eos, qui affinitatis causâ inter se parentum vel liberorum loco habentur, in matrimonio copulari, ut habetur cit. l. non facile. §. hoc itaque. Cæterum jure affinitatis nulla successio, vel hereditas permittitur. l. affinitatis. c. communia, de successione; secundò propter testimonium ferendum; quia, licet quis, etiam in viuis cogi possit ad ferendum testimonium, ne veritas occultetur, ut constat ex secundo decretal. de Testibus: affines tamen in viuis non coguntur ferre testimonium contra affines, ut notat Schneidewinus cit. n. 1. Tertia ratio etiam esse potest, quia quandoque per generalia, vel etiam specialia Principum decreta, jubentur abesse a consilio, vel senatu, qui alias jus suffragij habent, quando proponenda est causa, quæ tangit eorum affines; quo casu sæpe dubitari solet, an, cum abesse in eo casu jubentur affines, intelligendum veniat decretum de affinibus in primo solum genere, an etiam in reliquis? nec raro in odium personæ fit extensio, in favorem restrictio hujus termini affinis, contra mentem Principis, & leges justitiæ, quæ amorem inter, & odium media, neutrum respicit; sed finem legis, & mentem Legislatoris.

Weslenbecius in lib. 3. Instit. tit. 3. de 1224 gradibus cognationis, docet, nullos esse gradus affinitatis re ipsâ. l. 4. §. grad. 4. ff. de gradibus cognat. sed nomine tantum & abusive. l. ult. ff. eodem; quod unaquæque generatio, vel successio gradum efficiat; affines autem alij ex alijs non gignantur; sed ex matrimonijs fiant. Et ideo notat in ff. ubi Titulus inscriptus est de gradibus (scilicet cognatorum) non dici: & affinitatis; sed: & de affinibus; ut rectè legatur: de gradibus cognationis, & affinibus; non affinitatis; quod hæc jure civili gradibus carcat. Et quamvis etiam Zoëlius in cit. l. 1. Instit. tit. 10. §. affinitatis quoque n. 17. dicat, affinitatem non esse lineis, & gradibus distinctam. l. 4. §. gradus. ff. de gradibus: rectè tamen observat, nihilominus etiam inter affines esse quandam seriem instar graduum cognationis. sed ut sit de jure civili; de jure canonico non minus affinitas, quam consanguinitas in suas lineas, & gradus distinguitur, ut mox sequetur.

Quæstio igitur est: quæ sit regula cognoscendi, in qua linea & gradu unus alij affinis sit? R. cum solum quæstio fieri possit de affinitate consanguineorum viri cum hujus uxore, aut muliere ab illo carnaliter cognita; & consanguineorum uxoris seu mulieris cognita cum hujus viro (inter alios enim affinitas non datur ex n. 1214.) hanc esse regulam communiter receptam: in quo gradu, & linea quis est consanguineus viri, in eodem gradu, & linea est affinis uxori, vel mulieri ab eo carnaliter cognita; & in quo gradu, ac linea quis est consanguineus uxori, vel mulieri ab alio carnaliter cognita in eodem gradu, & linea est affinis viro, qui eam carnaliter cognovit. ut dicitur c. Porro 35. q. 5. quæ ratio est, quod in l. Non facile ff. de gradibus, & affinibus. §. nomina, dicitur, quod nulli sint gradus affinitatis nimirum alij, quàm sint gradus consanguinitatis.

Hinc sequitur, consanguineos viri in linea recta, pariter in hac linea esse affines mulieris ab ipso carnaliter cognita; & 1226. R. 1. 3. quidem